

Posudek diplomové práce Anny Welschové *Ženské postavy v povídkách Silviny Ocampové*

Práce Anny Welschové je zaměřena na dílo argentinské spisovatelky Silviny Ocampové, které se stalo středem kritické a čtenářské pozornosti opožděně a do češtiny zatím není přeložené. To dává tématu zajímavost a opravňuje i úvodní informativní pasáže.

K silným stránkám práce patří důkladnost výkladu i přípravy, prostudování hojné odborné literatury a detailní ponoření do povídkové tvorby Ocampové v její značně širší.

V úvodní kapitole o žánru povídky, shrnující několik teoretických prací, jsou dobře vymezeny jeho pertinentní rysy (rozsah, děj, postavy). V kapitole o fantastické literatuře vede snaha o její zmapování k odbíhání (zbytečná pasáž o dějinách fantastické povídky od 19. století). Zajímavá je informace o spolupráci Ocampové s Bioyem Casarem a s Borgesem, která nabízí kontextové okolnosti pro zkoumání jejího díla. Problém spočívá v tom, že se teoretické kapitoly už nepropojí s vlastním rozbohem povídek ve stěžejní části práce.

Hlavní kapitola o ženských postavách v povídkách Silviny Ocampové přináší bohatý přehled jejich rolí a vztahů. „Typologie postav“ je spíše sociální než literární. Vztahy žen k dětem, k manželům, jejich podíl v kriminálních zápletkách, téma dvojnictví, metamorfózy a obsese sleduje autorka napříč velkým množstvím povídek. Podařilo se jí ukázat silnou přítomnost těchto motivů, jejich stálost a variace, jejich psychologický význam. Cenné je, že z těchto tematických přehledů vystupuje originalita děl Silviny Ocampové (byť opět spíše společenská než literární): přinesla emancipovaný pohled, proti konvenčním představám o roli žen a o morálce.

Slabinu práce spatřuji v tom, že nepostihuje povídky jako literární dílo. Zvolená metoda vede k výčtům vytržených motivů, které neumožňují interpretaci povídek, a i jednotlivé motivy autorka nahlíží ze sociálního nebo z psychologického hlediska. Diplomová práce měla podle zadání popsat, jakým způsobem autorka vytváří ženské postavy, avšak právě způsob literární práce (jazyk, styl, způsob vyprávění, způsob charakterizování postav) ve výkladu chybí. Diplomantka se mohla například vrátit k teoretickému postřehu, že „Povídkové postavy zaujímají čtenáře danou situací, ve které se zrovna nacházejí spíše než samotnou psychologií postav.“ (s odkazem na Andersona Imberta, s. 14). U obhajoby by mohla tuto rovinu doplnit: například k otázce, jaké místo má psychologie postav v poetice Ocampové, v čem je literární (fantastická) funkce dvojnictví (zde psychologicky vysvětlovaného nespokojeností postavy), jaký je autorčin styl (např. i s ohledem na rozsah povídek), jak je dosahováno nejednoznačnosti, jaký je styl vyprávění žen (liší se, je-li vyprávěčem dítě?).

Fragmentace motivů navíc vede k nesoustředěnosti, u některých povídek se na různých místech opakuje děj či jiné informace.

Úroveň odborného jazyka je nevyrovnaná. Často jsou formulace neobratné, například: „Následně se text bude soustředit na vnímání ženy jako matky...“ (7) „V případě povídky *La escalera* je spíše silný dojem soucitu autorky s postavu ženy.“ (33) „Pokud se zaměříme přímo na ženské postavy-dvojnice, dostaneme několik povídek s touto tematikou.“ (46) „Zpracování dvojníků v literatuře totiž bývají různá.“ (46) Neobratné bývají také překlady citátů: „I přesto, že se kritika věnovala jejímu dílu, je jen velmi sporadická.“ (25). Terminologie působí nejistě, vyskytují se neurčitá slova jako „prvek“, „vnímání“, neoborné pleonasmy „důraz na filosofii

a metafyziku“ (19), „poetické metaforý“ (27) „s dějem příběhu“ (46); jakkoli je práce zaměřená na leitmotivy, návratné motivy, tento termín není použit. Váznou předložky, vazby, skloňování vlastních jmen: „Spolupráce ... spolu s Adolfo Bioy Casaresem“ „kontrast ... spolu s“. Vyskytují se i chyby: „vzhlédnout“ místo zhlédnout, „dívčiny rodiče“, snažila se „dostat z jeho obětí“. Chybějící závěrečná redakce je patrná i u interpunkce, překlepů, zaměňování ji/jí, aj.

Práce s odbornou literaturou je zvládnutá. Opět by byla zapotřebí korektura (občas chybějící údaje, opakování informace v pozn. 132 a 135). Při opakování téhož bibliografického odkazu mohlo být užito „tamtéž“.

Práce Anna Welschové splňuje nároky na diplomovou práci. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako dobrou.

prof. Anna Housková
oponentka

28. 8. 2020